**گزارش کوتاه**
**مجله دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان**
**دوره ۱۶، اردیبهشت ۱۳۹۶، ۱۸۸-۱۷۹**

# نگرش دانشجویان بهداشت عمومی دانشگاه علوم پزشکی سمنان نسبت به رشته تحصیلی و آینده شغلی در سال ۱۳۹۵: یک گزارش کوتاه

**مهشید بهرامی[۱]، علیرضا دهدشتی[۲]، میثم کرمی[۳]**

**دریافت مقاله: ۹۵/۱۲/۹ ارسال مقاله به نویسنده جهت اصلاح: ۹۵/۱۲/۱۴ دریافت اصلاحیه از نویسنده: ۹۶/۲/۱۷ پذیرش مقاله: ۹۶/۲/۲۰**

**چکیده**

**زمینه و هدف:** تعداد دانشجویان در آموزش عالی همگام با توسعه مؤسسات آموزش عالی افزایش یافته است. با توجه به اینکه بسیاری از دانشجویان نسبت به رشته تحصیلی و آینده شغلی خود نگرانی دارند، مطالعه حاضر با هدف بررسی نگرش دانشجویان بهداشت عمومی دانشگاه علوم پزشکی سمنان نسبت به رشته تحصیلی و آینده شغلی اجرا گردید.

**مواد و روش‌ها**: در این مطالعه مقطعی، تعداد ۶۲ نفر از دانشجویان رشته بهداشت عمومی به روش سرشماری مورد مطالعه قرار گرفتند. دانشجویان در این مطالعه به پرسش‌نامه‌ای پاسخ دادند که در دانشگاه مینه‌سوتا آمریکا تدوین شده و مشتمل بر ۱۷ سؤال در زمینه نگرش دانشجویان نسبت به رشته تحصیلی و آینده شغلی بوده است. از آنالیز واریانس یک‌طرفه، آزمون t مستقل و آزمون مجذور کای جهت تجزیه و تحلیل داده‌های آماری بهره گرفته شد.

**یافته‌ها**: میانگین و انحراف معیار سنی افراد ۱/۲۶±۲۱/۳۹ سال بود. اکثر شرکت‌کنندگان در این مطالعه دختر بودند (۸۷/۱٪). بر اساس یافته‌ها، متوسط امتیاز کسب‌شده نگرش دانشجویان در مورد رشته تحصیلی و فرصت شغلی در آینده ۸/۸۱±۵۳/۱۹ به‌دست آمده است. بیش از نیمی از دانشجویان (۵۶/۵٪) نگرش مثبتی نسبت به رشته تحصیلی ابراز داشته‌اند، لیکن اغلب آنها (۵۴/۸٪) نگرش منفی نسبت به آینده شغلی خود عنوان نمودند.

**نتیجه‌گیری**: با توجه به نتایج، تقریباً نیمی از دانشجویان موردبررسی نظر منفی نسبت به رشته تحصیلی و آینده شغلی داشتند. باوجوداین، ارزیابی نگرش دانشجویان نسبت به رشته تحصیلی و آینده شغلی به مدرسان و مسئولین این امکان را می‌دهد که بتوانند به صورت مؤثر در این زمینه برنامه‌ریزی نمایند.

**واژه‌های کلیدی:** نگرش، دانشجویان بهداشت عمومی، آینده شغلی، سمنان

۱- دانشجوی کارشناسی بهداشت حرفه‌ای، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی سمنان، سمنان، ایران

۲- (نویسنده مسئول) دانشیار، مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی مؤثر بر سلامت، دانشگاه علوم پزشکی سمنان، سمنان، ایران

تلفن: ۰۲۳-۳۵۲۲۰۱۴۷، دور نگار: ۰۲۳-۳۵۲۲۰۱۴۰، پست الکترونیکی: dehdashti@semums.ac.ir

۳- دانشجوی کارشناسی بهداشت محیط، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی سمنان، سمنان، ایران

[ Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-08 ]

[ DOR: 20.1001.1.17353165.1396.16.2.8.2 ]

## مقدمه

مراکز علمی و دانشگاهی به جهت اینکه مسئولیت پذیرش دانشجو و تربیت نیروی متخصص در رشته‌های مختلف را بر عهده دارند، از عوامل مهم رشد یک کشور محسوب می‌شوند [۱]. نیروی انسانی متخصص و کارآمد باید در حرفه و تخصص خود به‌خوبی ایفای نقش نموده و گام مؤثری در حفظ سلامت افراد جامعه بردارد [۲].

نیروهای متخصص بهداشتی در رشته‌های مختلف، ارائه‌دهندگان خط مقدم خدمات بهداشتی-درمانی در سطح جامعه محسوب می‌گردند که باید در سمت‌های مرتبط با رشته تحصیلی خود به کار گماشته شوند و با ارائه خدمات مرتبط با حیطه وظایف خود، به رفع مشکلات جامعه بپردازند [۳].

نگرش و انتظارات دانشجویان از رشته تحصیلی و آینده شغلی از عواملی هستند که با تحصیل آنان مرتبط می‌باشد. از جمله این عوامل می‌توان به مواردی مثل عوامل فردی، شرایط محیط کار، نظام سازمانی شغل، روابط حاکم بر محیط کار، تأثیر عوامل فرهنگی اشاره کرد که از علل مؤثر در ایجاد انگیزش دانشجویان محسوب می‌گردند [۴-۶].

طی چند سال اخیر سیستم بهداشت و درمان کشور دچار توزیع غیرعادلانه و غلط نیروی انسانی متخصص و نیز مسئله اشتغال و آینده شغلی جوانان به‌ویژه فارغ‌التحصیلان دانشگاهی و غیره شده است که لازم است هرچه سریع‌تر برای مشکلات مذکور تدابیری اتخاذ گردد [۷].

نداشتن دیدگاه مثبت نسبت به رشته تحصیلی باعث عدم تطابق بین آینده شغلی و انتظارات افراد می‌گردد که عواقب سوء ناشی از این مسئله می‌تواند متوجه نظام آموزش عالی و سیستم سلامت گردد [۸-۹]. با توجه به اهمیت رشته‌های تحصیلی به‌ویژه رشته‌های بهداشتی-درمانی، دانستن نگرش دانشجویان نسبت به رشته تحصیلی و آینده شغلی‌شان از اهمیت اساسی برخوردار است [۱۰].

مطالعه‌ای بر روی نگرش دانشجویان بهداشت عمومی نشان از نگرش منفی ۷۰٪ دانشجویان به آینده شغلی داشته است [۱]، درحالی‌که مطالعه Gholami و همکاران نشان از نظر مثبت ۹۸٪ دانشجویان به آینده شغلی حکایت داشته است [۲]. در مطالعه‌ای در دانشگاه مینه‌سوتا آمریکا، اکثر دانشجویان پزشکی در مورد افت موقعیت و درآمد پزشکی نگرانی داشته‌اند [۱۱]. برای اطمینان از مهارت دانشجویان و نگرش و علاقه آنان برای ورود به آینده حرفه تخصصی خود باید مطالعاتی صورت پذیرد تا بتوان رفتارهای موردنظر را که قرار است در آنان به وجود آید مورد سنجش و ارزیابی قرار داد [۱۲]. بنابراین پژوهش حاضر با هدف بررسی نگرش دانشجویان بهداشت عمومی دانشگاه علوم پزشکی سمنان نسبت به رشته تحصیلی و آینده شغلی در سال ۱۳۹۵ اجرا گردید.

## مواد و روش‌ها

مطالعه حاضر از نوع مقطعی بود که در پاییز سال ۱۳۹۵ در دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی سمنان اجرا گردید. معیار ورود به مطالعه دانشجویان بهداشت



[ Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-08 ]

[ DOR: 20.1001.1.17353165.1396.16.2.8.2 ]

عمومی در مقطع تحصیلی کارشناسی پیوسته در ترم‌های (اول، سوم، پنجم، هفتم و هشتم) بودند که به روش سرشماری ۶۲ نفر مورد مطالعه قرار گرفتند. معیار خروج نمونه‌ها، عدم تمایل به شرکت در مطالعه و پرسشگری بود.

ابزار جمع‌آوری داده‌ها پرسش‌نامه‌ای دوقسمتی بود. قسمت اول مربوط به مشخصات فردی دانشجویان (سن، جنس، وضعیت تأهل و غیره) بود. بخش دوم مشتمل بر ۱۷ سؤال در خصوص نگرش دانشجویان نسبت به رشته تحصیلی و آینده شغلی بوده است. پرسش‌نامه مورداستفاده در این مطالعه برگرفته از پرسش‌نامه دانشگاه مینه‌سوتای آمریکا بود [۱۱]. سؤالات پرسش‌نامه بر اساس مقیاس لیکرت تهیه و برحسب پاسخ کاملاً مخالف (۱)، مخالف (۲)، نظری ندارم (۳)، موافق (۴)، کاملاً موافق (۵) امتیازدهی شده است. برای سنجش وضعیت نگرش دانشجویان نسبت به رشته تحصیلی از ۹ سؤال و آینده شغلی از ۸ سؤال استفاده شد. نمره کسب‌شده ۱۷ بیانگر بالاترین دیدگاه منفی و نمره ۸۵ بیانگر بالاترین دیدگاه مثبت بوده است. برای ارزیابی وضعیت دیدگاه دانشجویان، میانگین نمرات دانشجویان با میانگین آزمون که نمره ۵۱ بود، مقایسه گردید. به‌عبارتی نمرات ۵۱ و کمتر از آن به‌عنوان دیدگاه منفی و نمرات بیشتر از آن به‌عنوان دیدگاه مثبت در نظر گرفته شد [۱۳]. پایایی پرسش‌نامه موردپژوهش در مطالعات قبلی با آلفای کرونباخ ۰/۸۳ مورد سنجش قرار گرفته بود که مقدار قابل‌قبول برای تأیید پایایی آن است [۱۳].

مطالعه حاضر قبل از اجرا از سوی کمیته اخلاق دانشگاه علوم پزشکی سمنان با کد IR.SEMUMS.REC.1395.228 مورد تأیید قرار گرفت. پس از انجام هماهنگی‌های لازم با مسئولان آموزش، به کلاس‌های درس مراجعه شد و بعد از بیان اهداف پژوهش، پرسش‌نامه تدوین‌شده در بین دانشجویان توزیع و پس از تکمیل جمع‌آوری گردید. شرکت در مطالعه اختیاری و با رضایتمندی آگاهانه بوده است. همچنین در خصوص محرمانه بودن اطلاعات به دانشجویان اطمینان خاطر داده شد.

جهت تجزیه و تحلیل اطلاعات جمع‌آوری‌شده از نرم‌افزار آماری SPSS نسخه ۲۲، استفاده شد. به‌منظور تجزیه و تحلیل داده‌های آماری از آنالیز واریانس یک‌طرفه، آزمون t مستقل و آزمون مجذور کای بهره گرفته شد. سطح معنی‌داری در آزمون‌ها ۰/۰۵ در نظر گرفته شد.

## نتایج

از مجموع ۶۲ دانشجوی موردبررسی، ۸ نفر (۱۲/۹٪) پسر و ۵۴ نفر (۸۷/۱٪) دختر بودند. میانگین و انحراف معیار سنی افراد موردمطالعه ۱/۲۶±۲۱/۳۹ سال و در محدوده ۲۵-۱۸ سال قرار داشت. در این مطالعه، ۶۱ نفر (۹۸/۴٪) ساکن خوابگاه‌های دانشجویی و ۵۵ نفر (۸۸/۷٪) غیربومی بودند. همچنین ۵۰ نفر (۸۰/۶٪) از دانشجویان مجرد و بقیه متأهل بودند که با نگرش دانشجویان نسبت به رشته تحصیلی و آینده شغلی رابطه معنی‌داری مشاهده شد (P<۰/۰۵)، به‌طوری‌که دانشجویان متأهل نسبت به دانشجویان مجرد از نگرش نامطلوبی نسبت به رشته تحصیلی و آینده شغلی برخوردار بودند.



[ Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-08 ]

[ DOR: 20.1001.1.17353165.1396.16.2.8.2 ]

فراوانی دانشجویان از لحاظ ترم تحصیلی به‌ترتیب ۱۴ نفر (۲۲/۶٪) ترم یک، ۱۱ نفر (۱۷/۷٪) ترم سوم، ۱۲ نفر (۱۹/۴٪) ترم پنجم، ۱۲ نفر (۱۹/۴٪) ترم هفتم و ۱۳ نفر (۲۰/۹٪) در ترم هشتم مشغول به تحصیل بودند. در همین راستا، بررسی‌ها نشان داد به‌طور معناداری با بالاتر رفتن ترم تحصیلی دانشجویان، نگرش آنان نسبت به رشته تحصیلی و آینده شغلی به سمت منفی سوق می‌یافت (P<۰/۰۵). همچنین ۳۶ نفر (۵۸/۱٪) تحصیلات پدر و ۴۱ نفر (۶۶/۱٪) تحصیلات مادر زیر دیپلم و ۳۳ نفر (۵۳/۲٪) شغل پدرشان آزاد و ۵۳ نفر (۸۵/۴٪) شغل مادرشان خانه‌دار بود. در همین راستا ۴۲ نفر (۶۷/۷٪) دانشجویان اظهار نمودند که وضعیت مالی متوسط دارند. بین وضعیت مالی، تحصیلات و شغل والدین با دیدگاه دانشجویان نسبت به رشته تحصیلی و آینده شغلی رابطه معنی‌داری مشاهده شد (P<۰/۰۵)، به‌عبارتی دانشجویانی که از لحاظ وضع مالی، سطح تحصیلات و شغل والدین در سطح پایینی نسبت به سایر افراد قرار داشتند از نگرش نامطلوبی نسبت به رشته تحصیلی و آینده شغلی برخوردار بودند. همچنین بر اساس یافته‌ها، دیگر عوامل دموگرافیک دانشجویان موردبررسی مانند سن، جنس، وضعیت بومی و وضعیت سکونت با نگرش دانشجویان نسبت به رشته تحصیلی و آینده شغلی ارتباط آماری نشان نداد (P>۰/۰۵).

میانگین نمره نگرش به رشته تحصیلی و آینده شغلی دانشجویان ۸/۸۱±۵۳/۱۹ (حداقل ۲۸ و حداکثر ۶۸) به دست آمد که نسبت به میانگین در نظر گرفته‌شده (نمره ۵۱) بیشتر بوده است. ۳۵ نفر (۵۶/۵٪) دانشجویان دیدگاه مثبت نسبت به رشته بهداشت عمومی داشتند، درحالی‌که بیش از نیمی از دانشجویان دیدگاه منفی نسبت به آینده شغلی این رشته ابراز نمودند (۵۴/۸٪). توزیع فراوانی نگرش دانشجویان بهداشت عمومی دانشگاه علوم پزشکی سمنان نسبت به رشته تحصیلی و آینده شغلی در جدول ۱ ارائه شده است.

همان‌طور که از جدول ۱ استنباط می‌شود، فقط نیمی از دانشجویان موردمطالعه از انتخاب رشته تحصیلی خود رضایت کافی داشته‌اند. تعداد ۲۷ نفر (۴۳/۶٪) از دانشجویان بهداشت عمومی عنوان نمودند که دانشجویان رشته‌های دیگر دیدگاه مناسبی نسبت به این رشته ندارند. ۲۹ نفر (۴۶/۷٪) دانشجویان به دلیل اینکه رتبه اکتسابی آنها در کنکور اجازه پذیرش در این رشته را می‌داد، این رشته را انتخاب کرده‌اند. دانشجویان بهداشت عمومی در پاسخ به این سؤال که آیا اساتید این رشته باعث ترغیب دانشجویان برای پیدا کردن شغل مناسب می‌شوند، ۲۰ نفر (۳۲/۳٪) مخالف و کاملاً مخالف بودند. بر اساس دیدگاه دانشجویان ۲۲ نفر (۳۵/۵٪) دانشجویان عنوان نمودند که سرفصل دروس ارائه‌شده با محتوای آموزشی متناسب با نیاز جامعه نیست. همچنین نیمی از دانشجویان موردبررسی اعلام داشته‌اند که نسبت به بازار کار این رشته نگرانی دارند.



[ Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-08 ]

[ DOR: 20.1001.1.17353165.1396.16.2.8.2 ]

***جدول ۱- نگرش دانشجویان بهداشت عمومی دانشگاه علوم پزشکی سمنان نسبت به رشته تحصیلی و آینده شغلی در سال ۱۳۹۵***

| گویه‌های موردبررسی | کاملاً موافقم (٪) تعداد | موافقم (٪) تعداد | نظری ندارم (٪) تعداد | مخالفم (٪) تعداد | کاملاً مخالفم (٪) تعداد | انحراف معیار±میانگین |
|---|---|---|---|---|---|---|
| این رشته را انتخاب کردم زیرا نمرات من فقط اجازه پذیرش در این رشته را می‌داد. | ۳(۴/۸) | ۲۶(۴۱/۹) | ۱۷(۲۷/۴) | ۱۱(۱۷/۷) | ۵(۸/۱) | ۳/۱۸±۱/۰۴ |
| من از انتخاب این رشته راضی هستم. | ۲(۳/۲) | ۲۹(۴۶/۸) | ۱۶(۲۵/۸) | ۱۰(۱۶/۱) | ۵(۸/۱) | ۳/۲۱±۱/۰۲ |
| اهداف دروس ارائه‌شده با نیازهای فردی و انتظارات دانشجویان متناسب است. | ۲(۳/۲) | ۲۱(۳۳/۹) | ۲۴(۳۸/۷) | ۱۲(۱۹/۴) | ۳(۴/۸) | ۳/۱۱±۰/۹۲ |
| من پس از تحصیل در این رشته علاقه بیشتری نسبت به رشته‌ام پیدا کرده‌ام. | ۸(۱۲/۹) | ۲۶(۴۱/۹) | ۱۸(۲۹) | ۶(۹/۷) | ۴(۶/۵) | ۳/۴۵±۱/۰۵ |
| به نظر من این رشته در مقاطع بالاتر ارزش بیشتری پیدا می‌کند. | ۱۴(۲۲/۶) | ۲۵(۴۰/۳) | ۱۶(۲۵/۸) | ۶(۹/۷) | ۱(۱/۶) | ۳/۷۳±۰/۹۷ |
| به نظر من دانشجویان دیگر رشته‌ها نظر مناسبی نسبت به رشته‌ام دارند. | ۴(۶/۵) | ۱۳(۲۱) | ۱۸(۲۹) | ۲۲(۳۵/۵) | ۵(۸/۱) | ۲/۸۲±۱/۰۶ |
| به نظر من جامعه‌ای که در آن زندگی می‌کنم نسبت به این رشته دید مثبتی دارند. | ۳(۴/۸) | ۲۱(۳۳/۹) | ۲۲(۳۵/۵) | ۱۲(۱۹/۴) | ۴(۶/۵) | ۳/۱۱±۰/۹۹ |
| پس از گذراندن مقطع کارشناسی در مقاطع بالاتر ادامه تحصیل می‌دهم. | ۷(۱۱/۳) | ۲۲(۳۵/۵) | ۱۹(۳۰/۶) | ۱۰(۱۶/۱) | ۴(۶/۵) | ۳/۲۹±۱/۰۷ |
| اشتباهاً در این رشته پذیرفته شده‌ام. | - | ۶(۹/۷) | ۱۶(۲۵/۸) | ۳۳(۵۳/۲) | ۷(۱۱/۳) | ۲/۳۴±۰/۸۰ |
| اساتید این رشته باعث ترغیب دانشجویان برای پیدا کردن شغل مناسب می‌شوند. | ۱(۱/۶) | ۱۴(۲۲/۶) | ۲۷(۴۳/۵) | ۱۴(۲۲/۶) | ۶(۹/۷) | ۲/۸۴±۰/۹۴ |
| به نظر من مزایای حقوقی اشتغال در این رشته مناسب است. | ۴(۶/۵) | ۲۴(۳۸/۷) | ۱۷(۲۷/۴) | ۱۴(۲۲/۶) | ۳(۴/۸) | ۳/۱۹±۱/۰۲ |
| من نسبت به بازار کار این رشته نگرانی ندارم. | ۴(۶/۵) | ۱۲(۱۹/۴) | ۱۵(۲۴/۲) | ۲۳(۳۷/۱) | ۸(۱۲/۹) | ۲/۶۹±۱/۱۲ |
| به نظر من وضعیت اشتغال برای مقاطع پایین‌تر بهتر از مقاطع بالاتر است. | ۳(۴/۸) | ۱۱(۱۷/۷) | ۳۱(۵۰) | ۱۱(۱۷/۷) | ۶(۹/۷) | ۲/۹۰±۰/۹۷ |
| من کار کردن در زمینه این رشته را دوست دارم. | ۱۱(۱۷/۷) | ۳۶(۵۸/۱) | ۱۰(۱۶/۱) | ۴(۶/۵) | ۱(۱/۶) | ۳/۸۴±۰/۸۵ |
| دروس ارائه‌شده کاربردی و قابل استفاده در محیط کار هستند. | ۸(۱۲/۹) | ۱۹(۳۰/۶) | ۲۲(۳۵/۵) | ۱۲(۱۹/۴) | ۱(۱/۶) | ۳/۳۴±۰/۹۹ |
| سرفصل دروس ارائه‌شده با محتوای آموزشی متناسب با نیازهای جامعه است. | ۷(۱۱/۳) | ۱۹(۳۰/۶) | ۱۴(۲۲/۶) | ۲۰(۳۲/۳) | ۲(۳/۲) | ۳/۱۵±۱/۰۹ |
| دروس و محتوای آنها به‌گونه‌ای است که نیازهای شغلی من را در محیط کار تأمین می‌کند. | ۴(۶/۵) | ۱۷(۲۷/۴) | ۲۰(۳۲/۳) | ۱۷(۲۷/۴) | ۴(۶/۵) | ۳/۰۰±۱/۰۴ |

## بحث

هدف مطالعه، بررسی دیدگاه دانشجویان بهداشت عمومی دانشگاه علوم پزشکی سمنان نسبت به رشته تحصیلی و آینده شغلی بود. اکثر دانشجویان موردبررسی مؤنث بودند که به نظر می‌رسد به دلیل افزایش تعداد شرکت‌کنندگان جنس مؤنث در مقایسه با جنس مذکر در کنکور سراسری و عدم رغبت جنس مذکر برای تحصیل یا ادامه تحصیل باشد. علاقه به رشته تحصیلی می‌تواند موجب پیشرفت و ارتقاء علمی دانشجویان و یا برعکس منجر به دل‌زدگی و ناامیدی و خستگی از ادامه تحصیل گردد [۱۰]. عدم وجود تفاوت معنی‌دار بین دانشجویان دختر و پسر از لحاظ نگرش نسبت به رشته تحصیلی و آینده شغلی با نتایج Vahabi و همکاران [۱]، Gholami و



[ Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-08 ]

[ DOR: 20.1001.1.17353165.1396.16.2.8.2 ]

همکاران [۲] و Mobarakabadi و همکاران [۳] همسو بود ولی با نتایج مطالعه Faraji Khiavi و همکارانش مشابه نبود [۷]. با توجه به اینکه اکثریت شرکت‌کنندگان در این مطالعه مؤنث بودند که می‌تواند دلیلی بر عدم مشاهده رابطه معنی‌دار باشد. مشخص کردن عوامل مؤثر بر این موضوع نیاز به بررسی‌های بیشتر و دقیق‌تری در این زمینه دارد.

بر اساس یافته‌های تحقیق، رابطه معنی‌داری بین نگرش نسبت به رشته تحصیلی و آینده شغلی با وضعیت تأهل دانشجویان مشاهده شد، به‌طوری‌که دانشجویان متأهل نسبت به دانشجویان مجرد از نگرش نامطلوبی نسبت به رشته تحصیلی و آینده شغلی برخوردار بودند که می‌تواند یکی از دلایل این موضوع حس مسئولیت‌پذیری و فشارهای اقتصادی-اجتماعی در افراد متأهل بوده باشد. در همین راستا، یافته‌ها گویای این بود که بین گروه‌های سنی دانشجویان با نگرش نسبت به رشته بهداشت عمومی و آینده شغلی رابطه معنی‌داری مشاهده نشد که با یافته‌های Gholami و همکاران همخوانی نداشته است [۲]. یافته‌های Khammarnia و همکاران نشان داد که بین نگرش به رشته تحصیلی و آینده شغلی دانشجویان با وضعیت سکونت و وضعیت بومی آنها تفاوت آماری معنی‌داری وجود نداشته است [۱۴] که با نتایج این مطالعه همخوانی دارد.

بین وضعیت مالی، تحصیلات و شغل والدین با نگرش دانشجویان موردبررسی نسبت به رشته تحصیلی و آینده شغلی ارتباط آماری معناداری مشاهده شد. در همین ارتباط، دانشجویانی که نگرش مطلوبی نسبت به رشته تحصیلی و آینده شغلی داشتند، از لحاظ وضعیت مالی، تحصیلات و شغل والدین در سطح بالاتری نسبت به سایر افراد قرار داشتند که در تأیید مطالعه Faraji Khiavi و همکاران می‌باشد [۷]. این اختلاف را می‌توان به اختلافات وضعیت اجتماعی-اقتصادی جامعه نسبت داد. شاید لازم باشد دانشجویانی که از پشتیبانی مالی کمی از طرف خانواده برخوردار می‌باشند، شناسایی گردند تا از سوی دانشگاه مورد حمایت قرار گیرند.

بین نگرش به رشته تحصیلی با ترم تحصیلی رابطه معنی‌داری یافت شد؛ به‌طوری‌که با افزایش ترم تحصیلی، دیدگاه منفی دانشجویان به رشته تحصیلی افزایش می‌یافت که با یافته‌هایQaderi و همکاران هم‌جهت بوده است [۱۵]. از جمله عوامل مؤثر در این مسئله می‌توان به اینکه دانشجو خود را با سایر رشته‌ها مقایسه کرده و با گذشت زمان و تداوم تحصیل در ترم‌های بالاتر نسبت به رشته خود دید منفی‌تری پیدا می‌کند و یا این مسئله که دانشجویان دیگر رشته‌ها و همچنین جامعه به رشته وی دید مناسبی ندارند، اشاره کرد. در همین راستا، ۲۵/۹٪ دانشجویان اظهار نمودند که افراد جامعه پیرامون زندگی آنها، دیدگاه نامطلوبی نسبت به رشته بهداشت عمومی دارند. همچنین ۴۳/۶٪ دانشجویان معتقد بودند که دانشجویان رشته‌های دیگر نظر مساعدی به این رشته ندارند.

بین نگرش به آینده شغلی با ترم تحصیلی دانشجویان موردمطالعه رابطه معنی‌داری وجود داشته است، به این صورت که دانشجویان با بالاتر رفتن ترم تحصیلی نگرش دانشجویان به سمت منفی سوق می‌یافت که هم‌جهت با یافته‌های Qaderi و همکارانش می‌باشد [۱۵]. در واقع به نظر می‌رسد که با افزایش تعداد واحدهای گذرانده‌شده و



[ Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-08 ]

[ DOR: 20.1001.1.17353165.1396.16.2.8.2 ]

گذراندن واحدهای کارآموزی و قرار گرفتن در محیط شغلی و انجام کارهای عملی در محیط‌های کارآموزی دیدگاه مثبت دانشجویان به آینده شغلی خود کاهش می‌یابد.

بررسی‌ها نشان داد که تقریباً نیمی از دانشجویان موردمطالعه از نگرش نامناسبی نسبت به رشته تحصیلی و آینده شغلی خود برخوردار بودند که به نظر می‌رسد وضعیت آموزشی دانشگاه‌ها، پذیرش دانشجو بدون توجه به نیاز جامعه، کم‌رنگ شدن توانایی‌های گروه‌های علوم بهداشتی و غیره می‌تواند از دلایل این موضوع باشد. ازاین‌رو، بررسی متغیرهایی که ممکن است بر این عامل تأثیر داشته باشند، می‌تواند به پیش‌بینی و برنامه‌ریزی برای جلوگیری از افت کیفیت آموزش کمک کند.

از محدودیت‌های این مطالعه، مقطعی و محدود بودن آن به اطلاعاتی بود که به‌صورت خود گزارش‌دهی به دست آمده است که ممکن است در تخمین و ارزیابی درست از وضعیت نگرش دانشجویان تا حدودی فاصله ایجاد کند.

به‌هرحال جهت تأیید صحت نتایج حاصله و تعمیم یافته‌های این مطالعه به تمامی دانشجویان رشته‌های بهداشت عمومی نیاز به انجام تحقیقات بیشتر وجود دارد تا بتوان با اطمینان بیشتری به این یافته‌ها تکیه نمود.

## نتیجه‌گیری

با توجه به اینکه بیش از نیمی از دانشجویان موردمطالعه نظر منفی نسبت به آینده شغلی و بازار کار این رشته دارند، توصیه می‌گردد تا شرایط بازار کار جدیدی برای این گروه از دانشجویان فراهم گردد. همچنین توجه به نگرش و دیدگاه دانشجویان نسبت به رشته تحصیلی و آینده شغلی می‌تواند منجر به بهبود کیفیت تحصیلی و آموزشی دانشجویان شود.

### تشکر و قدردانی

از دانشگاه علوم پزشکی سمنان که منابع مالی لازم را برای اجرای پژوهش تأمین نمودند و همچنین از دانشجویانی که در تکمیل پرسش‌نامه‌ها کمال همکاری را داشته‌اند، صمیمانه تشکر و قدردانی می‌شود.

## References

[1] Vahabi A, Khatrei A, Vahabi B, Mirzaee M, Ahmadian M. The perspective of public health students of Kurdistan University of Medical Sciences regarding field of study and future career and its related factors in 2014. *J of Nursing Midwifery and Pramedical* 2016; 1(3): 33-45. [Farsi]

[2] Gholami A, Hesari B, Gazerani A, Ardameh M, Khani I, Boloki H, et al. Attitude of Students toward their Field of Study and Future Career in Neyshabur University of Medical Sciences. *J*



[ Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-08 ]

[ DOR: 20.1001.1.17353165.1396.16.2.8.2 ]

*Neyshabur Univ Med Sci* 2016; 4(1): 9-16. [Farsi]

[3] Mobarakabadi A, Shamsi M, Najafianzadeh M. Health Students Attitude towards Their Field of Study and Future Career in Health Faculty of Arak University of Medical Sciences, Iran. *Strides Dev Med Educ* 2014; 11(2): 280-5. [Farsi]

[4] Alizadeh Sh, Sigharchian M. The Attitude of Midwifery Students about Their Field of Study. *Research in Medical Education* 2014; 6(2): 59-65. [Farsi]

[5] Hedayati Z, Seifi N, Hekmatfar S, Badakhsh S. Attitudes of Shiraz dental students toward their discipline and future career. *Iranian Journal of Medical Education* 2012; 12(3): 176-83. [Farsi]

[6] Mirakhori M, Amid R, Seifi M, Kadkhodazadeh M, Shidfar SH, Taghi Baghani M. The Attitude of Dental Students to their Academic and Career Position: A Review. *Stud Res J* 2014; 2(1): 40-4. [Farsi]

[7] Faraji Khiavi F, Valipoor A, Khademi M. A Study on Students' Expectations of Academic Field and Their Attitude to Prospecting Job Among School of Health Students at Ahvaz Jundishapur University of Medical Sciences: 2014. *Quarterly Educational Development of Jundishapur* 2015; 6(1): 43-51. [Farsi]

[8] Mehrabian F, Dadash Khah Z, Karimi Z. Attitude of environmental health students toward their discipline and future career in Guilan University of Medical Sciences. *Research in Medical Education* 2012; 4(1): 43-8. [Farsi]

[9] Reza Khani Moghadam H, Dargahi A, Azizi A, Amirian F, Sahraee S. Attitudes of environmental and occupational health students toward their field of study and future career in Ardabil University of Medical Sciences. *JBUMS* 2016; 4(2): 47-52. [Farsi]

[10] Mirnasab M, Moghaddasi M, Ehrampoosh M, Mohammadzadeh M, Karimi Monjermooie H. Environmental health engineering students' attitudes toward their education program and career in Shahid Sadoughi University of Medical Sciences in 2015. *JMED* 2016; 11(1): 43-50. [Farsi]

[11] Hafferty FW, Boulger JG. A look by medical students at medical practice in the future. *J Med Educ* 1986; 61(5): 359-67.

[12] Taherpour M, Rahimi J, Jafari Y, Mohaddes Hakkak HR. Attitude of the students of north khorasan University of medical sciences



[ Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-08 ]

[ DOR: 20.1001.1.17353165.1396.16.2.8.2 ]

towards their job prospects in 2013. *J Human Health* 2015; 1(3): 81-4. [Farsi]

[13] Samadi MT, Taghizadeh J, Kashitarash Esfahani Z, Mohammadi M. Evaluating environmental health students' attitudes toward their discipline and future career in Hamedan university of medical sciences in 2008. *Iranian Journal of Medical Education* 2010; 9(4): 331-6. [Farsi]

[14] Khammarnia M, Shokohian F, Eskandari S, Kassani A, Setoodezadeh F. Students' Attitudes Toward Their Education and Job Prospects in Zahedan Health School in 2015. *JRUMS* 2017; 15(11): 1003-14. [Farsi]

[15] Qaderi M, Sajadi K, Vahabi A, Noori B. Evaluation of laboratory sciences students' attitude toward their field of study and future career in Kurdistan University of Medical Sciences, 2015. *Zanko J Med Sci* 2016; 16(51): 52-60. [Farsi]

[ Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-08 ]

[ DOR: 20.1001.1.17353165.1396.16.2.8.2 ]

# The Perspectives of Public Health Students at Semnan University of Medical Sciences on Their Study Field and Future Career Opportunity in 2017: A Short Report

**M. Bahrami[1], A.R. Dehdashti[2] M. Karami[3]**

**Received: 27/02/2017 Sent for Revision: 04/03/2017 Received Revised Manuscript: 07/05/2017 Accepted: 10/05/2017**

**Background and Objectives:** The number of students in higher learning has increased due to the expansion of academic institutions. Many students are concerned about their study and future career. The purpose of this study was to identify students' perspectives and attitudes toward their public health education and future career opportunity.

**Materials and Methods:** In a cross-sectional study, 62 students in public health were entered the study through census method. Students answered a questionnaire developed by Minnesota University including 17 questions on demographics and students' perspectives and attitudes. One-way ANOVA, t-test, and chi-square test were used for data analysis.

**Results:** The mean and standard deviation of age of students was 21.39±1.26 years. A high proportion of participants were female students (87.1%). The findings revealed the average scores of students perceptions on their field of study and future career opportunity rated 53.19±8.81. While over half of students (56.5%) reported positive perception towards their public health educational and training experience, most of them indicated negative perception concerning career opportunity in the future (54.8%).

**Conclusion:** According to the findings, around half of students had negative perspectives towards their field of study and future career. Assessing students' perspectives concerning their education and future career may help faculties and authorities to propose effective planning.

**Key words:** Perspective, Public health students, Career opportunity, Semnan

**Funding:** This research was funded by Semnan University of Medical Sciences.

**Conflict of interest:** None declared.

**Ethical approval:** The Ethics Committee of Semnan University of Medical Sciences approved the study.

**How to cite this article**: Bahrami M, Dehdashti A.R Karami M. The Perspectives of Public Health Students at Semnan University of Medical Sciences on Their Study Field and Future Career Opportunity in 2017: A Short Report. *J Rafsanjan Univ Med Sci* 2017; 16(2): 179-88. [Farsi]

*1- BSc Student of Occupational Health, Student Research Committee, Semnan University of Medical Sciences, Semnan, Iran*

*2- Associate Prof., Social Determinants of Health Research Center, Semnan University of Medical Sciences, Semnan, Iran (Corresponding Author) Tel: (023) 35220147, Fax: (023) 35220140, Email: dehdashti@semums.ac.ir*

*3- BSc Student of Environmental Health, Student Research Committee, Semnan University of Medical Sciences, Semnan, Iran*



[ Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-08 ]

[ DOR: 20.1001.1.17353165.1396.16.2.8.2 ]